

УДК 929.522.1(477) «16/17» Лизогуб Я.Ю.

Е.Л. Міден

СПРАВА ПРО ПІДТВЕРДЖЕННЯ ДВОРЯНСТВА ГЕНЕРАЛЬНОГО ОБОЗНОГО ВІЙСЬКА ЗАПОРІЗЬКОГО ЯКОВА ЮХИМОВИЧА ЛИЗОГУБА

У статті йдеться про підтвердження дворянства генеральним обозним Війська Запорозького Я.Ю. Лизогубом у 1731–1733 рр. Проаналізовано текст грамоти на дворянство канівському полковнику Я.К. Лизогубу 1667 р. та спростовано відомості щодо nobilitації роду Лизогубів польським королем Яном II Казимиром.

Ключові слова: Лизогуби, nobilitація, грамота на дворянство.

Яків Юхимович Лизогуб (1675–1749) відіграв важливу роль у внутрішній та зовнішній політиці Української козацької держави, обіймаючи вищі державні посади генерального бунчужного у 1713–1728 рр., генерального обозного 1728–1749 рр., неодноразово виконував обов'язки наказного гетьмана під час військових кампаній. З 1734 р. і до 1749 р. він очолював українське представництво у Правлінні гетьманського уряду – вищому органі влади, який було створено після смерті гетьмана Д.П. Апостола на вимогу імператриці Анни Іванівни. Я.Ю. Лизогуб активно сприяв відновленню гетьманства і обранню на цю посаду К.Г. Розумовського. У 1740–1743 рр. генеральний обозний очолював комісію, яка мала за мету проведення кодифікації правових норм, що діяли у межах Лівобережної Гетьманщини. Результатом діяльності комісії стала перша збірка правових норм, відома під назвою «Права, по котрым судится малороссийский народ» (1743).

Незважаючи на значний внесок Я.Ю. Лизогуба в розвиток української державності, його особистість та життєвий шлях комплексно досліджувались лише у роботах О.М. Лазаревського, С.О. Павленка та Н.С. Самохіної. Окремо варто відзначити генеалогічні розвідки В.Л. Модзалевського та В.В. Кривошеї щодо родоводу генерального обозного. Однак, до нашого часу залишався поза увагою сам процес підтвердження Я.Ю. Лизогубом прав на дворянство. Саме тому метою даної публікації і є запровадження до наукового обігу документів з фондів Російського державного архіву давніх актів щодо надання підтверджувальної грамоти на дворянство Я.Ю. Лизогубу в 1733 рр. Архівна справа складається з 7 аркушів і охоплює доволі затяжний процес заміни підтверджувальної грамоти на дворянство у зв'язку з тим, що оригінал «за давностю лет» [1, арк. 1] став малопридатним для подальшого використання. Прохання від Я.Ю. Лизогуба було отримано у канцелярії імператриці Анни Іванівни 3 жовтня 1731 р. [1, арк. 1], а копія грамоти була видана лише 18 жовтня 1733 р. [1, арк. 7 зв.].

Перші три аркуші містять звернення Я.Ю. Лизогуба до імператриці, а також копію грамоти на дворянство, яка була надана у лютому 1666 р. царем Олексієм Михайловичем канівському полковнику Я.К. Лизогубу, діду генерального обозного. За класифікацією палеографа І.М. Каманіна, текст написаний українським скорописом третього періоду. Чітко видно чотири різні почерки: двох канцеляристів,

лохвицького сотника та самого Я.Ю. Лизогуба. На першому аркуші (прохання) наявний почерк козацького канцеляриста без зазначення імені, який написав майже весь текст, окрім останньої фрази «к Сей Челобитной Енералний Обозний Яков Лизогуб руку приложил» [1, арк. 1]. На наступних двох аркушах вміщено текст грамоти, написаний сотником Лохвицьким В.В. Стефановичем, що підтверджує запис «Сію копію писал сотник Лохвицкій Василей Стефанов [підпис сотника]». Далі запис з нового рядка тим же почерком, але іншим чорнилом: «и руку приложил. А подленную К Себе взял» [1, арк. 3]. Ймовірність написання тексту самим сотником опосередковано підтверджує той факт, що В.В. Стефанович входив до вже згаданої Кодифікаційної комісії, яка уклала «Права, по котрым судится малороссийский народ». Тому він міг особисто виконати завдання на прохання генерального обозного Я.Ю. Лизогуба. Останнім записом є речення четвертим почерком «С Подлинною читал Канцелярист Василей Леонтьев».

Четвертий аркуш справи містить коротку «Выписку о дворянстве Якова Лизогуба». Вона уточнює дату отримання оригіналу грамоти на дворянство канівського полковника Я.К. Лизогуба – 4 лютого 1667 р. [1, арк. 4]. Спершу в документі наведено стислий зміст грамоти, але подальший текст щодо Я.Ю. Лизогуба вартий уваги: «*І ныне Генеральной обозной Яков Ефимов сын Лизогуб бьет челом, что ему оной Яков Кондратьев сын Лизогуб дед, и данная ему грамота ныне у него обозного и обветшала. И что б за верные предков ево и ево обозного службы, ту данную деду ево грамоту ему обозному и всему роду их и потомству ея императорского Величества грамотой подъятвердить с приложением гербу их шляхетского, которой имеется у них іздревле*» [1, арк. 4 зв.].

П'ятий аркуш справи репрезентує копію указу імператриці Анни Іванівни від 18 жовтня 1733 р., згідно з яким генеральному обозному Я.Ю. Лизогубу була надана копія грамоти на дворянство. Наводимо текст документа повністю:

«По Указу Ея Императорского Величества в коллегии иностранных дѣл рѣшено по челобитью обозного Генерального Якова Лизогуба Грамоту Блаженные памяти Его величества Гдря цря Алексея Михайловича Самодержца Всероссийского данную в 1775^м году дѣду его Якову Лизогубу на дворянство подъятвердить Грамотою Ея Императорского величества в которой написать следующее. Божею Млстию мы Анна императрица і Самодержавица всеросійская і протчая і протчая. Извѣстно і вѣдомо да будет что воиска нашего запорожского обоих сторон Днепра із генералнои старшины обозной Яков Евфимов сын Лизогуб в нашеи коллегии Иностранной [слово нерозбірливо] донес и преложил нашего Гсдря дѣда цря Алексея Михайловича Самодержца Всероссийского Грамоту 7175 году данную каневскому полковнику Якову Кондратьеву сыну Лизогубу (дѣду ево обозного Генералного Якова Лизогуба) за службу его на дворянство і всеподданеише он, Генералнои Обозной Яков Лизогуб, нас просит о подъятвердении того дворянства ему обозному Якову Лизогубу і дѣтям і потомству его. И сего ради мы великая Гсдрня наше императорское величество его Генералного

Обозного Якова Лизогуба за ево Службу в чину Генералного обозного оказанную Всемлстивешей жалует и подверждаем ему дѣтям и потомству ево данню вышеобъявленную Грамоту дѣда ншего Гсдря Его црского Величества на дворянство повельвая всѣм ншим подданным ево Якова Лизогуба дѣтеи и потомство ево во дворянх признавать и почитать, а ему Якову Лизогубу и дѣтям и потомству ево получа сию ншу Императорскую Млсть Служить нам Великому Гсдрнѣ нашему императорскому величеству вѣрно и непоколебимо как вѣрныи и добри слуга принадлежит. Дан в Санкт Питербурже із нашеи Гсдрственной колеги иностранных дел за нашею Гсдрственною Печатью» [1, арк. 5–5 зв.].

Указ було підписано імператрицею 18 жовтня 1733 р., копію завірив канцелярист «Василей Леонтьев» [1, арк. 5 зв.].

На шостому та сьомому аркушах справи дублюється іншим почерком вищенаведений текст копії указу. Виняток складає важливе уточнення наприкінці: «Такова грамота писана на пергаменті в лист. І запечатана Гсдрственною средней печатью в ковчегъ, [два слова написано нерозбірливо] золотом» [1, арк. 7 зв.]. Завірив означену копію канцелярист «Гаврило Головкин» [1, арк. 7 зв.].

Привертає увагу текст під назвою «Копия грамоти данной на дворянство Якову Лизогубу Каневскому полковнику»:

«Вкією Млстію Мы Великій Гсдрь цр и великій князь Алексій Михайловичъ всея Великія, Малія и Белія Россіи, Самодержец Московскій, Кіевскій, Владимирскій, Новгородскій, цр Казанскій, цр Астраханскій, цр Сівірскій, Гсдр Псковскій и великій Князь Литовскій, Смоленскій, Тверскій, Волинскій, Подолскій, Югорскій, Пермскій, Вятцкскій, Болгарскій и иных, Гсдрь и Великій Князь Новогорода, Низовскіе Земли, Черніговскій, Резанскій, Полоцкскій, Ростовскій, Ярославскій, Белоозерскій, Удорскій, Обдорскій, Кондийскій, Витяпскій, Мстиславскій и всея северній страны, повелитель и Гсдр... Земли Карталинскихъ и ... повелитель црей и Кабардинскія Земли, Черкасских и Горских князей и Инних многих Гсрств и Земель Восточных и Западних и Северных отчич и дідич и наследник и Гдр и обладатель.

Пожаловали Есма ншего црского Величества Войска Запорожского Каневского полковника Якова Кондратьевича Лизогуба за его к нам Великому Гдру, к ншему црскому Величеству многія службы как под ншею Гдрскою високдержавною Рукою учинила в подданство предков нших великих Гдрей Князей Россійских и нша црского величества отчина Малая Россія и он Яков служил нам Великому Гдрю ншему црскому величеству исполняя свое обещаніе вѣрно и против неприятелей стоял твердо и мужественно не склоняясь ни на какія непріятелскіе прелести и подсилки и бился нещадя главы своей и поиски многіе над неприятели чинил и за те его службы и раденіе Мы Великій Гсдр нше црское величество велимі ево Якова написат во дворяна и сю ншу црского величества жалованную грамоту на дворянство дать велимі и ему Якову видя к себе ншу црского влччества Млсть и жаловане и впредь намъ Великому Гдрю Црю и Великому Князю Алексею Михайловичю всея Великія и Малія и Белія Россіи Самодержцу нашему црскому величеству и ншимъ

Гсдрским дѣтям благоверному цревичю и великому князю Алексею Алексеевичю всея Великія и Малія и Белія Россіи и благоверному цревичю и великому князю Федору Алексеевичю всея Великія и Малія и Белія Россіи и благоверному цревичю и великому князю Симеону Алексеевичю всея Великія и Малія и Белія Россіи и блговерному цревичю и великому князю Іоанну Алексеевичю всея Великія и Малія и Белія Россіи І ншим Гдрским наследникам потому ж служити вѣрно и всякаго добра хотети и над неприятели промисл чинити и бытии в ншей Гдрской воле и в послушаніи. А вѣрная ево служба у нас Великаго Гсдря у ншего црского величества никогда забвенна не будет. Дана ся нша Црского величества жалованная Грамота в ншем црствующем великом граде Москве лета от создания мира #зрое [2] февраля [число пропушено] дня.

Место Гдрственной бошой печати.

На обороте на томже листе с другой стороны подписано: Бжією млстію Велікій Гдрь црї и Великій князь Алексей Михайлови всея Великія и Малія и Белія Россіи Самодержец.

Сію копію писал сотник Лохвицкій Василей Стефанов и руку приложил. А подленную к себе взял.

Подлинною читал канцелярист Василей Леонтьев» [1, арк. 2–3].

Варто зробити кілька важливих уточнень щодо тексту грамоти та її значення. Цей документ 1667 р. є, де-факто, другою грамотою на дворянство Я.К. Лизогубу. 29 січня 1667 р. від гетьмана І.М. Брюховецького до Москви було направлено посольство на чолі з канівським полковником Я.К. Лизогубом і канцеляристом Генеральної Військової канцелярії К.І. Мокрієвичем. У 30-й статті надісланих до царя прохань повідомлялося «о жалованной государевой грамоте полковнику Каневскому, которая во время Переясловских бунтов сгорела» [3, с. 163]. Тобто гетьман звертався з проханням до царя надати замість втраченої жалувану грамоту «Якову Лизогубу на дворянство и на поместье» [3, с. 163]. Резолюція царя свідчила: «Полковнику дать грамота с прежняго отпуску, взял у него сказку, за рукою» [3, с. 163]. З вищенаведеного зрозуміло, що Я.К. Лизогуб втратив оригінал грамоти на дворянство під час повстання козаків Переяславського полку у 1666 р.

Отримати вперше грамоту на дворянство Я.К. Лизогуб міг у період з жовтня 1665 р. (підписання Московських статей І.М. Брюховецького) до липня 1666 р. (повстання в Переяславі). Підписання Московських статей, котрі значною мірою знівелювали автономію Лівобережного Гетьманату у складі Московського царства, заклало передумови для отримання генеральною старшиною та полковниками дворянського статусу.

Явного підтвердження перебування Я.К. Лизогуба у Москві чи отримання ним грамоти в 1665 р. не виявлено. Маємо розпис 1665 р. «кому имяны велено дать

великого государя жалованные грамоты на дворянство и на маестности и на мелницы» під час візиту до Москви. Список старшини докладний, але Я.К. Лизогуб серед nobilitованих відсутній. Грамоти і маестості були надані в першу чергу «Гетману на Шептаковскую деревню в вечное владенье. Полковнику Переяславскому Данилу Ермоленку. Нежинскому полковнику Матвею Винтовке. Полковнику Киевскому Василью Дворецкому. Полковнику Лубенскому Григорью Гамалею. Полковнику Черниговскому Демьяну Игнатенку. Полковнику Прилуцкому Лазарю Горленку. Полковнику Плотавскому Григорью Витязенку. Полковнику Миргородскому Демьяну Постоленку. Полковнику Стародубскому Леонтию Остринину. Судье восковому Петру Забеле. Писарем генеральным: Степану Гречаному, Захару Шийкееву. Каневского Успенского монастыря игумену. Протопопу Переяславскому. Гадицким мещаном. Стародубцом, сотнику Почепскому. Любецким мещаном. Каневскому Успенского монастыря о милости» [3, с. 15].

Тим не менше, на завершальному етапі козацького посольства 1665 р. відомо про прохання І.М. Брюховецького до царя, «чтоб всякому полковнику, а именно: Переяславскому, Нежинскому, Киевскому, Лубенскому, Черниговскому, Прилуцкому, Плотавскому, Миргородскому, Стародубскому и всем, которые под рукою государскою на сей и на той стороне Днепра одержатся, по селу, по милости его царского пресветлого величества, дано было» [3, с. 17]. Таким чином, грамоти після означеного посольства повинні були отримати всі прибічники І.М. Брюховецького з-поміж козацьких полковників.

Наступна можливість для Я.К. Лизогуба отримати грамоту на дворянство пов'язана з козацьким посольством до Москви у березні 1666 р. Однак, інформації щодо наслідків перебування дипломатичної місії в Москві недостатньо в рамках окресленої проблеми.

Грамота 1667 р. також може надати додаткові свідчення щодо військової кар'єри Я.К. Лизогуба. Перша документальна згадка про Я.К. Лизогуба як канівського полковника фіксувалася датою 29 червня 1666 р. [3, с. 127]. Якщо грамота 1667 р. була надана московською канцелярією «прежняго отпуску», відповідно, вона повинна містити текст у відповідності з оригіналом (окрім дати, коли документ підписаний царем). Тобто, можна припустити, що оригінал було надано Я.К. Лизогубу як полковнику канівському до липня 1666 р. Припущення важливе з огляду на згадку в «Лизогубівському літописі» про те, що Я.К. Лизогуб навесні 1665 р. виконував обов'язки генерального осавула [4, с. 23]. Відповідно, факт надання оригіналу грамоти у проміжку від жовтня 1665 р. до березня 1666 р. підтверджує думку генеалога В.В. Кривошеї, що уряд полковника канівського він отримав 1665 р. [5, с. 21].

Маємо зробити важливі висновки. Втрата під час пожежі оригіналу грамоти Я.К. Лизогуба у 1666 р. свідчить, зокрема, і про втрату інших особистих документів, які могли б так чи інакше пролити світло на походження роду Лизогубів чи його попередню nobilitацію урядом Речі Посполитої. Підтверджує

відсутність більш ранніх документів про шляхетність у представників козацько-старшинського роду Лизогубів і саме прохання про підтвердження дворянства генерального обозного Я.Ю. Лизогуба 1731–1733 рр. Зазначене в ній прохання оновити грамоту 1667 р. «с приложением гербу ... шляхетского» містить натяк, що Лизогуби ще у першій половині XVIII ст. не могли підтвердити право володіння гербом «Погоня польська» зі зміною, окрім як завірити «чесним словом», що він «імеється у них іздревле». Таким чином, наявні nobilitаційні грамоти польського короля Яна II Казимира, які буцімто надавались «Ивану Лизогубу-Кобызевичу», є доволі неякісними інсинуаціями нащадків Я.Ю. Лизогуба другої половини XVIII ст. Під міфічним nobilitованим «Иваном Лизогубом-Кобызевичем» приховувалися одразу дві особи. Зустрічаємо грамоти про nobilitацію брата Я.К. Лизогуба Івана, який першим серед носіїв прізвища Лизогуб доступився до впливових урядів та з 1659 по 1662 р. обіймав посаду полковника канівського. У 1882 р. О.М. Лазаревський запровадив до наукового обігу витяги з грамоти про nobilitацію І.К. Лизогуба Яном II Казимиром у 1661 р. Скоріше за все, цю грамоту використав і В.Л. Модзалевський, який у 1912 р. доповнив інформацію щодо її змісту. Дослідник зазначив, що І.К. Лизогуб «20 июня 1661 г. nobilitирован польским королем Яном Казимиром с фамилией Кобызевича».

Спростувати автентичність цієї грамоти доволі просто. По-перше, король Речі Посполитої був позбавлений з 1578 р. права надавати nobilitацію, ці повноваження були передані вальному сейму. І хоча І.К. Лизогуб справді був серед учасників Варшавського вального сейму 1661 р., його ім'я не згадується серед nobilitованих козацьких старшин. Зауважимо, що серед nobilitованих осіб вальними сеймами 1640–1660-х рр. ні прізвище «Кобызевич», ані прізвище «Лизогуб» не фігурує.

Інші nobilitаційні грамоти «Ивану Лизогубу-Кобызевичу» були ще більш невдалими фальсифікаціями. Наприклад, «родословные, формулярные другие документы», представлені 1799 р. «корнетом Яковом Лизогубом» [6] на підтвердження свого дворянського походження, містять грамоту Яна II Казимира 1642 р. (sic!) [7], яка була надана полковнику канівському «Ивану Кобызевичу». Означений «Иван» вважається засновником роду і дідом полковника канівського Я.К. Лизогуба [8]. Такі родословні відомості, скоріше за все, лягли в основу іменування генеалогами XIX ст. батька Я.К. Лизогуба «Ивановичем», що є абсолютно безпідставно.

Ще одну цікаву фальсифікацію про шляхетне походження Лизогубів використав граф Г.О. Милорадович. При укладанні «Родословной книги Черниговского дворянства» він послуговувався документом, згідно з яким 20 липня 1661 р. Ян II Казимир «за оказанные заслуги князеству Литовскому» nobilitовав батька Я.К. Лизогуба «полковника каневского Кондрата Лизогуба» [9, с. 104–105].

Фальсифікації документів подібного кшталту були необхідні нащадкам Я.Ю. Лизогуба для документального

підтвердження шляхетського походження та права на герб. У другій половині XVIII ст. у зв'язку з можливістю здобути дворянство, представники багатьох старшинських родів намагалися підтвердити свої зв'язки з польськими та литовськими шляхетськими родами і, за влучною характеристикою П. Кулаковського, переживали своєрідне «польсько-литовське шляхетське відродження» [10, с. 9].

Таким чином, єдиним достовірним джерелом, яке підтверджує nobilitацію роду Лизогубів, залишається грамота 1667 р. канівському полковнику Я.К. Лизогубу. Справа про підтвердження дворянства генерального обозного Я.Ю. Лизогуба 1731–1733 рр. остаточно завершила розгляд питання про час nobilitації роду та отримання дворянства за царя Олексія Михайловича. Згадки про давнє користування шляхетським гербом та факт залишення оригіналу грамоти 1667 р. у розпорядженні лохвицького сотника В.В. Стефановича сформували основу для подальших досліджень козацько-старшинського роду Лизогубів.

ПОСИЛАННЯ

1. Російський державний архів давніх актів, ф. 248, оп. 29, спр. 1827, 7 арк.
2. Читаються ці кириличні літери під титлом як число «7175» року від створення світу, що відповідає 1667 р.
3. Акты, относящиеся к истории Южной и Западной России. – СПб, 1869. – Т. 6. – 280 с.
4. Летопись или описание краткое знатнейших действий и случаев, что в котором году діялось в Украины малороссийской – обіих сторон Дніпра и кто именно когда гетманом был козацьким (1506–1737) // Сборник летописей, относящихся к истории Южной и Западной Руси, изданный комиссией для разбора древних актов / [за ред. В.Б. Антоновича]. – К.: Типографія Т. Г. Корчак-Новицького, 1888. – С. I–LIX, С. 3–69.
5. Кривошея В. Генеалогія українського козацтва: Канівський полк / В. Кривошея. – К.: СтилоС, 2006. – 220 с.
6. Лизогуб Яків Якович (бл. 1747–1810) – суддя Городнянського повіту Чернігівської губернії, правнук генерального обозного Я.Ю. Лизогуба.
7. Ян II Казимир прийшов до влади як король Речі Посполитої тільки у 1648 р.
8. Державний архів Чернігівської області, ф. 133, оп. 1, спр. 179, арк. 291 зв.
9. Милорадович Г.А. Родословная книга Черниговского дворянства. В 2-х томах / Г.А. Милорадович. – СПб.: Губернская типография, 1901. – Т. 2. – Ч. 6. – С. 1–226.
10. Кулаковський П. Чернігово-Сівєрщина у складі Речі Посполитої (1618–1648) : Наукове видання / П. Кулаковський. – К.: Темпора, 2006. – 496 с.

Миден Э.Л. Дело о подтверждении дворянства генерального обозного Войска Запорожского Якова Ефимовича Лизогуба

В статье рассмотрено подтверждение дворянства генеральным обозным Я.Е. Лизогубом в 1731–1733 гг. Проанализирован текст грамоты на дворянство каневскому полковнику Я.К. Лизогубу 1667 г., а также опровергнута информация о nobilitации рода Лизогубов польским королем Яном II Казимиром.

Ключевые слова: Лизогубы, nobilitация, грамота на дворянство.

Miden E.L. An act about the confirmation of nobility by the General-Quartermaster in Zaporizhya Army Yakiv Yu. Lyzohub

The article considers the confirmation of nobility by the General-Quartermaster Yakiv Yu. Lyzohub in 1731–1733. It has been analyzed the text of a charter of ennoblement (1667) to Kanivian Polkovnyk Yakiv K. Lyzohub and refuted information about the ennoblement of Lyzohub's family by Polish king John II Casimir.

Key words: Lyzohubs, ennoblement, charter of ennoblement.

28.02.2017 р.

J

УДК 94(477):72.02(271.2-523.47)

С.Б. Юрченко

СТВОРЕННЯ ІКОНОСТАСА ГЛУХІВСЬКОЇ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ЦЕРКВИ У 1752–1753 РОКАХ

В статті йдеться про нововиявлене креслення іконостаса Миколаївської церкви у Глухові.

Ключові слова: архітектура Гетьманщини, Андрій Квасов, українське бароко.

1748 року у Глухові сталася пожежа, яка знищила центральну частину міста. Постраждали також і храми. Так, у Миколаївській церкві згоріли верхи та внутрішня обстановка, включаючи іконостас. Ось як про це повідомлялось в указі консисторії від 10 червня 1748 р.: «... мая 23 во время случившегося пожара Св. Николая церковь каменная ... сгорела, однако благодатию Божиею з оной церкви тайны Св. в ковчезце, антиминс, сосуды церковные, аппараты, книги, наместные образы с царскими вратами вынесены» [6, с. 280]. Оскільки Троїцький собор на той час ще не був добудований [1, с. 14], то роль головного міського храму відігравала саме Миколаївська церква. 29 серпня 1751 року військовий канцелярист Йосип Туманський повідомив запискою, що «по справки канцелярии Малороссийского народа с присланными ея императорского величества из войсковой енеральной канцелярии в канцелярию зборов указами, по которим из скарбу войскового видано на починку ниже писанной церкви и на строение колоколни Николаевской четириста семдесят пять рублев девяносто пять копеек да в содержание к протчей на глуховскую Троецкую церков зборной сумми войсковому товарищу Ивану Пуховичу пятьсот двадцать четири рубле пять копеек» [3, арк. 4]. Треба думати, що ці кошти були використані на післяпожежний ремонт церкви.

З документів відомо, що виготовленням іконостаса, а саме столярної та різьб'ярської його частин, займався сницар Григорій Мороз із Сосниці на замовлення писаря Генерального військового суду Івана Васильовича Піковця (додаток 20), який помер 1 лютого 1751 року та був похований біля Миколаївської церкви [2, с. 426]. Очевидно, що сницарські роботи розпочалися не пізніше цієї дати.

Після смерті Піковця настоятель Миколаївської церкви Никифор Шолупина змушений був шукати нового мецената для закінчення робіт. Він звернувся до гетьмана Кирила Розумовського (додаток 1), який додатково видав 7 вересня 1752 р. розпорядження про виготовлення нового іконостаса коштом скарбу, мотивуючи це тим, що у церкві відбуваються важливі урочисті події (додаток 2). Вже 11 вересня 1752 р. Никифор Шолупина повідомляв Розумовському, що «имеется в местечке Соснице доделанная майстром в глуховскую Святоиколаевскую церковь иконостасная работа совсем в готовности, которой оттудова поднять и привезти в Глухов нечим. Того ради вашей ясновельможности все нижайше прошу о даче для подему и привозу в Глухов